

Državni izpitni center

M 2 0 1 6 3 1 1 2

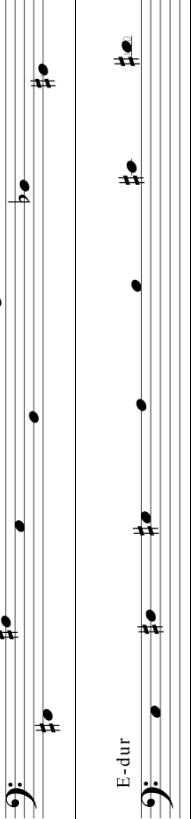
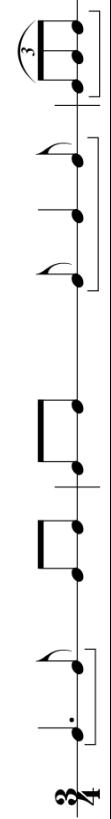
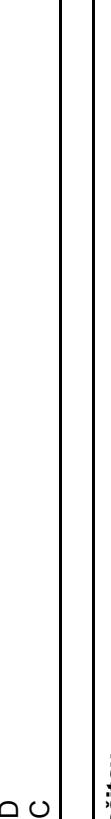
SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SODOBNI PLES

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 5. junij 2020

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
1	9		Za pravilno narisani basovski ključ in vsako pravilno zapisano notno višino 1 točka.
2	5		Za pravilno polimenovano durovo lestvico ter za vsak pravilno vstavljen manjkači ton in predznak 1 točka.
3	4		Za vsak pravilno napisan enharmonični ton 1 točka.
4	3		Za vsak pravilno napisano ritmično posebnost 1 točka.
5	5		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Cesar Cui ◆ Aleksander Borodin ◆ Nikolaj Rimski Korsakov ◆ Modest Petrovič Musorgski ◆ Mili Balakirjev
6	1		◆ tamburice
7	5		<ul style="list-style-type: none"> ◆ E ◆ A ◆ B ◆ D ◆ C
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
8	3		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Konkretna glasba je zasnovana na preoblikovanju naravnih, konkretnih glasov, posnetih na zvočne medije. Zvoki, ki so jih snemali, so izhajali iz vsakdanjega okolja: s ceste, iz tovarn, narave ... Posnetki so bili potem urejeni v smiseln celoto z uporabo najrazličnejših postopkov, ki jih omogoča delo na magnetofonskem traku (spreminjanje hitrosti, nasnemavanje, rezanje in drugačno lepljenje traku itd.).
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
9	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Osnoven, temeljen. Tisti, ki je na nizki, začetni stopnji razvoja: primitivne oblike življenja; primitivne živali / primitivno zobje // ki je na nizki, začetni stopnji civilizacije: živeti v primitivni skupnosti; primitivna ljudstva / primitivno življenje nomadov / primitivne kulture; primitivna umetnost. ◆ Zelo preprost, enostaven: narediti primitivno ognjišče; uporabljati primitivno orodje, orožje / primitivna obdelava zemlje z zelo preprostim orodjem; primitivno pojedelstvo. 	
3		<p>◆ Ples.</p> <p>Ker je eden od načinov izražanja človeka, njegovega komuniciranja z naravnimi silami, bogovi, drugimi plemenami in živalmi: človek znotraj svoje plemenske skupnosti komunicira in vzpostavlja svojo vlogo.</p> <p>Pra pričevanja o tem, da so ljudje plesali, najdemo v jamskih slikah: vidimo podobe, kako se ljudje preoblačijo v živali, jih posnemajo ali personificirajo. 15.000–40.000 let pr. n. št.</p> <p>Na začetku še ne moremo govoriti o plesu kot umetniški formi, ampak o plesu, ki je del ali edinstvena sestavina rituala.</p>	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
10	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ grško ali antično ◆ rimske 	
5		<ul style="list-style-type: none"> ◆ nad sceno in orkestro je nebo – vez s kozmičnim tragedija in komedija vedno uporabljata zbor na orkestri ◆ pomemljivost, skrivenostnost dogajanja – pomembni prizori (vojne, umori ipd.) potekajo za odrom 	<p>nad sceno in orkestro je streha – ni vezi s kozmičnim</p> <p>◆ zbor počasi izgine</p> <p>◆ čim večja verjetnost – vse poteka na odru, pred očmi gledalca</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ples ima pomembno vlogo, je bistveni način gibanja zbora ◆ odprto gledališče – obred 	<p>◆ ples nastopi le dekorativno, umakne se v bolj ljudske oblike</p> <p>zaprti gledališče – iluzija</p>
Skupaj	7		

Naloga	Točke	Rešitev
11	1	♦ B
12	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Z nastopom krščanstva vstopamo v obdobje, v katerem se okolišine za razvoj gledališča in plesa temeljito spremenijo. Že v pozrem rimskem cesarstvu prihajajoče krščanstvo prepove pripadnikom svoje vere kakršno kolikor ukvarjanje z gledališčem in njihovo obiskovanje gledališča, ko pa krščanstvo postane vodilna evropska religija, gledališče in ples za nekaj časa zamreta ter se ohranjata le v nekaterih ljudskih in dvorskih oblikah. ♦ Vzrok tega odpora do uprizorjanja in odra je na eni strani položaj gledališča v antičnem Rimu, tam so se lahko pod krikom gledališča in zabave dogajala tudi najbolj grozovite okrutnosti, na drugi strani pa tudi krščanski odnos do telesa, ki je grešno in zato mora biti skrito. Zadnje poročilo o rimskem gledališču je iz 6. stoletja.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
13	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ruski balet ♦ švedski balet <p>4</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ruski balet se preoblikuje po letu 1917 – po ruski revoluciji stari, buržoazni balet ni več ustrezan, potrebne so nove vsebine: upirizirajo kabaret in balet povežejo s cirkusom. V ospredju baleta ni več subjekt. Balet pogosto postane abstrakten, plesalec le geometrična figura na odru. ♦ Predstavniki baleta so: Kasian Goleizowski, Fjodor Lopuhov in Sergej Djagilev. Goleizowski se je naslonil na Labanov princip (tok gibanja je bistvena sestavina plesa); vključil je akrobatiko, šport, tango; uporabil je jazz glasbo. Lopuhov je raziskoval razmerje med glasbo in plesalcem (uporabil je Beethovenovo glasbo v Plesni simfoniji). ♦ Djagilev je sodeloval z mnogimi evropskimi avantgardnimi umetniki (Natalijo Gončarovovo, Pablom Picassom, Giacomettom Ballo in Igorjem Stravinskim). ♦ Popularna koreografa sta bila še Bronislava Nižinska in George Balanchine. <p>Ali</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Švedski balet: 1920 dobi ruski balet tekmeča, ki ga organizira Šved Rolf de Mare. Skupina s koreografom Jeanom Börlinom deluje do 1925 in sodeluje z vsemi velikimi odličnimi evropskimi skladatelji in slikarji. Večina repertoarja je avantgardna, vizualno bogata in radikalna: Dansgille (1921) temelji na švedskih ljudskih plesih. ♦ V baletu Človek in njegova želja (1921) je oder razdeljen na 4 dele – predstavlja 4 svetove (npr. luna in njen odsev), plesalci predstavljajo glasbene instrumente – tudi v kostumih, ki prikrivajo obraze in jih spreminjajo v predmete. ♦ Poroka na Eflovem stolpu (1921) je bil popularen balet po predlogi Jeana Cocteauja in je prikazoval bizarnе goste na zabavi (noj, lev ipd.). 	

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Njihova zadnja produkcija je bil dadaistični balet Relâche (1924) – pomeni »odpovedana predstava« s scenografsom (avtomobilsko luči) in scenaristom Picabio. Vmes se vrtil tudi film Renéja Clairja. V njem plešejo: gasilec, dama in 9 moških, ki v nekem trenutku slečajo večerna oblačila in ostanejo v spodnjem perilu.
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
14	2	<p>LARPURLATIZEM/ESTETICIZEM</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ (franc. l'art pour l'art = umetnost zaradi umetnosti) je določen pogled na vlogo umetnosti. Zavzema se za samozadostnost umetnosti in nastopa proti njeni družbeni vlogi. <p>FIN DE SIÈCLE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ (franc. konec stoletja) Pojem izraža utrujenost, naveličanost, izčrpanost in tudi protislovje evropskega človeka. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
15	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Mary Wigman ◆ Kurt Joos ◆ Rudolf Laban 	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ plesni ekspresionizem ◆ ausdruckstanz 	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
16	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Merce Cunningham ◆ John Cage 	

3 tri od:

- ◆ Glasba, kostumi, dekor, luč in ples imajo vsak svojo notranjo logiko in identiteto.
- ◆ Vsak postopek je lahko primera kompozicijska metoda.
- ◆ Za ples lahko uporabiš vsak del telesa, v skladu z naravnimi omejitvami.
- ◆ Vsak gib je lahko material za ples.
- ◆ Vsak plesalec v skupini je lahko solist.
- ◆ Pleše se lahko v vsakem prostoru.
- ◆ Ples lahko govorí o čemer koli, vendar predvsem o človeškem telesu, njegovem gibanju – začenši s hojo (vsakdo hodi drugače).
- ◆ Delo t. i. *plesne avantgarde* je nastajalo kot odziv na plesno moderno, ki je svoj ples gradila na interpretaciji glasbe, dram, legend, zgodovinskih dogodkov. Avantgardiste

		bolj zanima gib kot tak, kot cilj sam po sebi. Zavračajo običajno logiko gibanja, dogodke nizajo brez očitnega razloga, eksperimentirajo z glasbo, sodbe prepuščajo gledalcu, gib popolnoma ločijo od njegovega simptomatskega pomena, iščejo »čistti gib«. Ples plesalca razosebja zaradi kompleksnega dogajanja v sodobnem svetu, ki ima za posledico nove načine izražanja čustev in problematike.
Skupaj	5	

Nalogga	Tocke	Rešitev	Dodatatna navodila
17	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Alain Platel ◆ Ana Teresa de Keersmaeker ◆ Wim Vandekeybus 	
	2	<p><i>Virtuoznost – ranljivost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Performansi so dramatizacija in nevernost tveganja telesa. Plesalčovo telo je potisnjeno do meja zmogljivosti in dlje. V danem trenutku mora zaupati svojim in soplesalčevim instinktivnim reakcijam. »Ranljivo« telo je (iz)postavljeno na rob zmogljivosti in vztrajnosti, pri čemer velja pravila in izračuni – prostor, čas in moč telesa so popolnoma preštudirani, koreografija daje vtis izredne težavnosti. Slepota postane metafora hoje po robu med varnim in nevarnim ter telesnimi omejitvami (starost, ranljivost telesa). <p><i>ali</i></p> <p><i>Disciplina – energija</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Vandekeybus uporablja telo kot izvor nenapovedljivih, nepričakovanih in nenehdzorovanih reakcij in hkrati zahteva disciplino telesa. Osredotoča se na moč in energijo. <p><i>ali</i></p> <p><i>Aktivno – pasivno</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Telo je podvrženo kompleksnim izmenjavam med aktivnostjo in pasivnostjo, med močjo in nebogljenostjo. Sicer močna telesa so večkrat prikazana kot neaktivni objekti, predani nemilosti. Pomembno je nasprotnje; horizontalno – vertikalno. Vertikalno telo ima nadzor. Horizontalno telo je predano (spancu, utrujenosti, bolečini, smrti). 	
	Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
18	5	<ul style="list-style-type: none"> ◆ za svobodni ples ◆ Meti Vidmar ◆ Mary Wigman ◆ Gret Palucca ◆ Karin Waechner 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
19	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ tip koreografije ◆ usposobljenost plesalca ◆ intenzivnost vadbe ◆ podlaga, na kateri se pleše ◆ pogostost povrstne poškodbe pri posamezniku 	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ burzitis ◆ tendinitis ◆ stresne fakture ◆ arthritis ◆ osteohondrose 	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
20	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ kolenski sklep ◆ fleksija, ekstenzija, rotacija 	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ komolčni sklep ◆ fleksija, ekstenzija (upogib, izteg) 	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
21	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ trebušno dihanje: diafragma oz. prepona ◆ prsno dihanje: zunanje in notranje medrebrne mišice 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pomožne dihalne mišice delujejo le ob naporu ali v dihalni stiski ob pljučnih obolenjih. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
22	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Žleze z zunanjim izločanjem izločajo svoje produkte (npr. prebavne encime) v prebavni trakt, medtem ko žleze z notranjim izločanjem svoje produkte (npr. hormone) izločajo neposredno v kri. 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Trebušna slinavka ali pankreas je žleza z zunanjim (prebavni encimi) in notranjim izločanjem (insulin, glukagon). 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
23	5	<ul style="list-style-type: none"> ◆ receptor (ki nekaj zazna, v čutilu) ◆ aferentni neuron (ali čutilni neuron) ◆ vmesni neuron ◆ eferentni neuron (ali motorični/gibalni neuron) ◆ efektor (organ, tkivo) 	

Skupno število točk: 100